

Lakialoite LA 17/2024 vp

Petri Honkonen kesk ym.

Lakialoite laiksi toimeentulotuesta annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Tässä lakialoitteessa esitetään, etteivät alaikäisen lapsen ansiotulot vaikuta jatkossa hänen vanhempansa tekemässä perustoimeentulohakemuksessa huomioon otettaviin tuloihin.

PERUSTELUT

Perustoimeentulotuesta alle 18-vuotiaiden lasten tulot vaikuttavat silloin, kun ne ovat vähäistä suurempia. Kesätöistä saatujen ansioiden ei pitäisi vaikuttaa huoltajien saamaan perustoimeentulotukeen. Hakemusten käsittelyissä on kuitenkin vaihteluita ja tulkintaeroja Kelan toimipisteissä.

Perustoimeentulotuen saamiseksi on tarkat kriteerit, ja se on tarkoitettu viimesijaiseksi taloudelliseksi tueksi. Tukimuoto on tarkoitettu tilanteisiin, joissa saajan muut tulot ja varat eivät riitä välttämättömiin elämän perusedellytysten menoihin, kuten asumiseen, vaatteisiin ja ravintoon. Perustoimeentulotuen myöntämistä varten käydään läpi hakijan varallisuus ja tulot. Perustoimeentulotuki poikkeaa muista Kelan myöntämistä tuista, koska siihen liittyy hakijan omaisuuden realisointivollisuus.

Jos hakijalla on varallisuutta, se on lähtökohtaisesti aina realisoitava rahaksi ja käytettävä ennen kuin voi saada perustoimeentulotukea. Lapsen tulot huomioidaan enintään hänen perusosansa ja hänen muiden perusmenojensa suuruisina.

Näemme, ettei alaikäisen omia ansiotuloja tulisi huomioida missään tilanteessa huoltajien perustoimeentulotukea laskettaessa. On kohtuutonta, että alle 18-vuotiaiden lasten työnteon ansiotulot vaikuttavat hakijan perustoimeentulohakemukseen negatiivisesti. Lasten ei pidä lähtökohtaisesti olla elatusvelvollisia vanhemmilleen. Alle 18-vuotiaan lapsen ansiotulo on kuitenkin lapsen omaa tuloa, ja sen huomioiminen vanhemman hakemassa toimeentulohakemuksessa viestittää lapselle negatiivisesti, ettei työnteke kannata.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Lakialoite LA 17/2024 vp

Laki

toimeentulotuesta annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) 11 §:n 2 momentin 2 kohta, sellaisena
kuin se on laissa 1218/2005, seuraavasti:

11 §

Huomioon otettavat tulot

Tuloina ei kuitenkaan oteta huomioon:

2) alle 18-vuotiaan lapsen säännöllisiä tuloja siltä osin kuin ne ylittävät hänen osaltaan 7 ja
7 c §:n nojalla huomioon otettavat menot, eikä alle 18-vuotiaan lapsen ansiotuloja;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Lakialoite LA 17/2024 vp

Helsingissä 13.5.2024

Petri Honkonen kesk
Hanna Räsänen kesk
Katri Kulmuni kesk
Hanna Kosonen kesk
Mikko Savola kesk
Markus Lohi kesk
Aki Lindén sd
Hannu Hoskonen kesk
Mika Lintilä kesk
Antti Kaikkonen kesk
Jouni Ovaska kesk
Tuomas Kettunen kesk
Olga Oinas-Panuma kesk
Markku Siponen kesk
Pekka Aittakumpu kesk
Hanna Holopainen vihr
Eveliina Heinäluoma sd
Krista Mikkonen vihr
Niina Malm sd
Piritta Rantanen sd
Antti Kurvinen kesk
Paula Werning sd
Juha Viitala sd
Vesa Kallio kesk
Timo Mehtälä kesk
Oras Tynkkynen vihr
Merja Kyllönen vas